

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

22 octombrie 2015 *

„Trimitere preliminară — Serviciu de virament poștal — Directiva 97/67/CE — Domeniu de aplicare — Reglementare națională care atribuie un drept exclusiv privind prestarea unui serviciu de virament poștal — Ajutor de stat — Activitate economică — Servicii de interes economic general”

În cauza C-185/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă, Bulgaria), prin decizia din 9 aprilie 2014, primită de Curte la 14 aprilie 2014, în procedura

„EasyPay” AD,

„Finance Engineering” AD

împotriva

Ministerski savet na Republika Bulgaria,

Natsionalen osiguriteln institut,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, președintele Camerei întâi, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a doua, și domnii J. L. da Cruz Vilaça (raportor), A. Arabadjiev, C. Lycourgos și J.-C. Bonichot, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 4 iunie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru „EasyPay” AD, de B. Grigorov, director;
- pentru Natsionalen osiguriteln institut, de B. Petkov, director;
- pentru guvernul bulgar, de E. Petranova și de D. Drambozova, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de G. Koleva, de R. Sauer și de C. Vollrath, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: bulgara.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Directivei 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO L 15, p. 14, Ediție specială, 06/vol. 3, p. 12), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 (JO L 52, p. 3, denumită în continuare „Directiva 97/67”), precum și a articolelor 106 TFUE și 107 TFUE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între „Easy Pay” AD și „Finance Engineering” AD, pe de o parte, și Ministerski savet na Republika Bulgaria (Consiliul de Miniștri al Republicii Bulgaria, denumit în continuare „Consiliul de Miniștri”) și Natsionalen osiguritelen institut (Institutul Național de Securitate Socială, denumit în continuare „Institutul”), pe de altă parte, în legătură cu anularea sau declararea nulității anumitor articole din Ordonanța privind pensiile și perioadele de contribuție (Naredba za pensiite i osiguritelniya stazh, denumită în continuare „ordonanța”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Potrivit articolului 1 din Directiva 97/67:

„Prezenta directivă stabilește norme comune privind:

- condițiile care reglementează furnizarea de servicii poștale;
- furnizarea unui serviciu poștal universal în cadrul Comunității;
- finanțarea serviciilor universale în condiții care garantează furnizarea permanentă a acestor servicii;
- principiile de tarificare și transparența contabilă pentru furnizarea serviciului universal;
- stabilirea standardelor de calitate pentru furnizarea serviciului universal și instituirea unui sistem pentru a asigura respectarea standardelor respective;
- armonizarea standardelor tehnice;
- crearea unor autorități naționale de reglementare independente.”

- 4 Articolul 2 din această directivă prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (1) «servicii poștale» înseamnă serviciile care implică colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimitărilor poștale;

[...]

- (4) «colectare» înseamnă operația de colectare a trimerilor poștale de către un furnizor de servicii poștale;
- (5) «distribuție» înseamnă procesul ce decurge de la sortarea la centrul de distribuție până la distribuția expedierilor poștale către destinatarii lor;
- (6) «expediere poștală» înseamnă o trimitere adresată în forma finală, în care trebuie să fie transportată de către furnizorul serviciului poștal. Pe lângă trimiterile de corespondență, asemenea trimiteri includ și, de exemplu, cărți, cataloage, ziare, publicații periodice și colete poștale care conțin mărfuri cu sau fără valoare comercială;
- (7) «expediere de corespondență» înseamnă o comunicare în formă scrisă pe orice fel de suport fizic ce trebuie transportată și distribuită la adresa indicată de expeditor chiar pe expediere sau pe ambalaj. Cărțile, cataloagele, ziarurile și publicațiile periodice nu sunt considerate expedieri de corespondență;

[...]"

- 5 Decizia 2012/21/UE a Comisiei din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (JO 2012, L 7, p. 3, denumită în continuare „Decizia SIEG”) prevede la articolul 2:

„(1) Prezenta decizie se aplică ajutorului de stat sub forma compensației pentru serviciu public acordate întreprinderilor pentru servicii de interes economic general în conformitate cu articolul 106 alineatul (2) [TFUE], aparținând uneia din următoarele categorii:

- (a) compensație care nu depășește valoarea anuală de 15 milioane [de euro] pentru furnizarea unor servicii de interes economic general în alte domenii decât transportul și infrastructura de transport;

[...]

(2) Prezenta decizie se aplică în cazul în care perioada pentru care întreprinderii i-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general nu depășește zece ani. În cazul în care durata de valabilitate a actului de atribuire este mai mare de zece ani, prezenta decizie se aplică numai în măsura în care prestatorul serviciilor încredințate trebuie să efectueze investiții semnificative care trebuie să fie amortizate pe perioadă mai mare de timp, în conformitate cu principiile contabile general acceptate.

[...]"

- 6 Potrivit articolului 3 din această decizie, referitor la compatibilitate și la exceptarea de la obligația notificării:

„Ajutorul de stat sub forma compensației pentru serviciu public care îndeplinește condițiile stabilite de prezenta decizie este compatibil cu piața internă și este exceptat de la obligația notificării prevăzute la articolul 108 alineatul (3) [TFUE], în cazul în care este de asemenea compatibil cu cerințele ce decurg din [T]ratat[tul] [FUE] sau din legislația sectorială a Uniunii.”

7 Articolul 10 din Decizia SIEG, care privește dispozițiile tranzitorii, prevede:

„Prezenta decizie se aplică ajutorului individual și schemelor de ajutor, după cum urmează:

- a) orice schemă de ajutor aplicată înainte de intrarea în vigoare a prezentei decizii, compatibilă cu piața internă și exceptată de la obligația de notificare în conformitate cu Decizia 2005/842/CE [a Comisiei din 28 noiembrie 2005 privind aplicarea articolului [106] alineatul (2) [TFUE] la ajutorul de stat, sub forma compensației pentru obligația de serviciu public, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general (JO L 312, p. 67, Ediție specială, 08/vol. 2, p. 186)] își menține compatibilitatea cu piața internă și este exceptată de la obligația de notificare pentru o perioadă suplimentară de doi ani;

[...]”

8 Potrivit articolului 11 din această decizie, „[s]e abrogă Decizia 2005/842/CE”.

9 Articolul 12 din Decizia SIEG prevede că „[p]rezenta decizie intră în vigoare la 31 ianuarie 2012”.

Dreptul bulgar

10 Conform articolului 106 din Codul securității sociale (Kodeks za sotsialno osiguriavane), aplicarea capitolului 6 din acest cod, intitulat „Asigurarea obligatorie de pensie”, precum și plata pensiilor sunt reglementate printr-un act adoptat de Consiliul de Miniștri.

11 Potrivit articolului 50 din ordonanță, adoptată prin Hotărârea nr. 30 din 10 martie 2000 a Consiliului de Miniștri, „[p]ensiile și suplimentele la pensii se achită de direcțiile locale [ale Institutului] prin intermediul oficiilor poștale și al băncilor de pe teritoriul țării [...]”.

12 Articolul 51 din ordonanță prevede că „pensiile și suplimentele la pensii se achită de către oficiile poștale de la domiciliul sau de la adresa actuală a pensionarilor în modalitățile prevăzute în ordonanță”.

13 Potrivit articolului 54 alineatul (1) din ordonanță, „[d]irecția locală a [Institutului] emite o fișă de plată pentru fiecare pensionar, pe baza căruia oficiul poștal îi achită pensia (pensiile) și suplimentele la pensii. Fișa de plată, semnată în mod corespunzător de beneficiarul pensiei, constituie document justificativ pentru plățile efectuate”.

14 Articolul 58 din ordonanță prevede:

„[Institutul] virează la intervale regulate către unitatea locală a [«Balgarski poshti» EAD (denumită în continuare «Balgarski poshti»)] sumele necesare plății pensiilor și a suplimentelor la pensii, astfel încât să se asigure plata lor în termenul prevăzut. [...]”

15 Articolul 92 din ordonanță prevede:

„(1) Direcția locală a [Institutului] virează sumele necesare plății pensiilor într-un cont colector la unitatea locală a «Balgarski poshti». Raporturile contabile dintre direcția locală a [Institutului] și unitatea locală a «Balgarski poshti» referitoare la pensiile plătite în luna în cauză sunt regularizate până la sfârșitul lunii respective.

(2) Pentru activitatea de plată a pensiilor prin rețeaua poștală, [Institutul] plătește unităților locale ale «Balgarski poshti», prin intermediul direcțiilor sale locale, 8,5 la mie din pensiile care trebuie achitate în luna respectivă. Aceste sume se virează în primele șapte zile ale lunii următoare.

(3) Direcția locală a [Institutului] virează taxa pe valoarea adăugată datorată pentru suma menționată la alineatul (2) către unitatea locală a «Balgarski poshti» împreună cu suma respectivă.

(4) Viramentele prevăzute la alineatele (2) și (3) se efectuează pe baza unei facturi pe care o emite unitatea locală a «Balgarski poshti» după plata pensiilor în luna în cauză.

(5) În cazul în care, din culpa unui angajat al oficiului poștal, o pensie este plătită în mod nejustificat, unitatea locală a «Balgarski poshti» o restituie direcției locale a [Institutului]. [...]"

16 Potrivit articolului 4 din Legea privind serviciile poștale (Zakon za poshtenskite uslugi), cu modificările ulterioare (denumită în continuare „Legea privind serviciile poștale”), „serviciile poștale cuprind un serviciu poștal universal și servicii poștale neuniversale”.

17 Articolul 25 alineatul (2) din Legea privind serviciile poștale prevede:

„Furnizorul de servicii poștale însărcinat cu asigurarea serviciului poștal universal poate de asemenea să presteze alte servicii poștale în modalitățile prevăzute de prezenta lege și să exercite alte activități care țin de obiectul său de activitate în calitate de societate comercială.”

18 Articolul 29 *ter* din legea menționată prevede:

„Furnizorul de servicii poștale însărcinat cu asigurarea serviciului poștal universal își organizează activitatea și își conduce contabilitatea pe baza standardelor contabile aplicabile și utilizează un sistem de repartizare a costurilor atât pentru societatea comercială în ansamblu, cât și analitic și separat pentru:

1. serviciul poștal universal în funcție de tipurile de servicii;
2. viramentele poștale;
3. serviciile poștale neuniversale prevăzute la articolul 38 punctele 1-3;
4. alte activități comerciale.”

19 Rezultă din articolul 38 din Legea privind serviciile poștale că serviciile poștale neuniversale includ:

- „1. recepția, transportul și livrarea de materialele publicitare;
2. serviciile prevăzute la articolul 3 punctul 2;
3. serviciile de curierat expres;
4. viramentele poștale.”

20 Potrivit articolului 39 punctul 3 din Legea privind serviciile poștale, o autorizație individuală în sensul acestei legi este un act administrativ individual care este emis printre altele pentru viramente poștale.

21 Alineatul 1 punctul 9 din dispozițiile complementare la aceeași lege prevede că „«[v]iramentele poștale» sunt servicii poștale care constau în trimiterea unor sume de bani de către expeditor la destinatar, pe suport de hârtie, prin intermediul serviciilor poștale ale unui furnizor de servicii poștale care deține o autorizație pentru prestarea serviciilor menționate la articolul 39 punctul 3”.

- 22 Potrivit alineatului 70 din dispozițiile tranzitorii și finale ale legii menționate, „[f]urnizorul de servicii poștale căruia i se încredințează obligația de a presta serviciul poștal universal conform articolului 24 este societatea comercială [«Balgarski poshti»], pentru o perioadă de 15 ani de la data publicării prezentei legi în *Darzhaven vestnik* [(Jurnalul oficial) nr. 102 din 2010, în vigoare de la 30 decembrie 2010]”.

Situația de fapt din litigiul principal și întrebările preliminare

- 23 Prin hotărârea din 10 martie 2000, Consiliul de Miniștri a adoptat ordonanța, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2000. Această ordonanță prevede că pensiile se plătesc de direcțiile locale ale Institutului prin intermediul băncilor din țară și al oficiilor poștale ale furnizorului de servicii poștale național Balgarski poshti, societate comercială unipersonală al cărei capital este deținut în proporție de 100 % de stat. Aceste viramente poștale privesc plata pensiilor atât în oficiile poștale, cât și la adresa destinatarului de către un angajat al poștei. La data adoptării ordonanței, Balgarski poshti era singura abilitată, în temeiul Legii privind serviciile poștale, să asigure serviciul poștal universal, care includea viramentele poștale.
- 24 În urma unei modificări a legii menționate, viramentele poștale nu mai sunt incluse în serviciul poștal universal de la data de 3 noiembrie 2009. „EasyPay” AD și „Finance Engineering” AD sunt întreprinderi care dețin o autorizație, acordată de Comisia de reglementare în domeniul telecomunicațiilor, care permite furnizarea unui serviciu de virament poștal. Prin urmare, aceste întreprinderi consideră că ordonanța, prin faptul că a conferit Balgarski poshti un drept exclusiv privind plata pensiilor prin viramente poștale, le restrânge drepturile în calitate de furnizori de servicii poștale și aduce atingere liberei concurențe.
- 25 Consiliul de Miniștri susține că acordarea și plata pensiilor țin de exercitarea unor funcții de stat în domeniul securității sociale și, în consecință, nu pot fi calificate drept activitate economică. Balgarski poshti ar fi fost însărcinată, printr-un act normativ, să asigure o activitate de serviciu public care nu ar intra în domeniul de aplicare al dreptului concurenței. Consiliul de Miniștri adaugă că numai această societate dispune de o rețea de agenții pe întreg teritoriul bulgar, inclusiv în zonele slab populate.
- 26 Instanța de prim grad a statuat că articolul 106 din Codul securității sociale conferă Consiliului de Miniștri posibilitatea de a alege societatea care satisface cel mai bine nevoile publice și a dedus de aici că acțiunea introdusă de „EasyPay” AD și de „Finance Engineering” AD trebuie să fie respinsă ca neîntemeiată. Ulterior, părțile au declarat recurs la instanța de trimitere.
- 27 În aceste condiții, Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Trebuie să se considere că un serviciu poștal, precum serviciul de viramente poștale prin care expeditorul, în speță statul, trimite sume de bani către destinatari, și anume persoane care au dreptul la prestații sociale, nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 97/67 și, în consecință, intră sub incidența articolelor 106 TFUE și 107 TFUE?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolele 106 TFUE și 107 TFUE trebuie interpretate în sensul că nu permit o restrângere a liberei concurențe privind prestarea de servicii poștale precum cele din prezenta cauză, atunci când această restrângere este întemeiată pe cerințe imperative privind garantarea unui drept constituțional al cetățenilor și politica socială a statului și când în același timp, pe baza naturii sale, serviciul poate fi calificat ca fiind de interes economic general, întrucât remunerația obținută de furnizorul serviciului reprezintă o compensație care nu depășește suma prevăzută la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Decizia SIEG?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 28 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă Directiva 97/67 trebuie interpretată în sensul că un serviciu de virament poștal prin care expeditorul, în speță statul, trimite sume de bani destinatarului, prin intermediul furnizorului însărcinat cu asigurarea serviciului poștal universal, intră în domeniul de aplicare al acesteia.
- 29 Trebuie amintit că articolul 2 punctul 1 din Directiva 97/67 enumeră în mod exhaustiv serviciile care intră sub incidența noțiunii „serviciu poștal” în sensul acestei directive, care constau în colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimerilor poștale. În plus, punctul 6 al acestui articol descrie în mod detaliat ce trebuie înțeles prin „expediere poștală” în sensul directivei menționate.
- 30 Or, nici articolul 2, nici o altă dispoziție din Directiva 97/67 nu menționează serviciile financiare, inclusiv cele furnizate cu titlu adițional de prestatorii de servicii poștale (a se vedea în acest sens Hotărârea Asemple și Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, punctul 31).
- 31 Trebuie precizat de asemenea că, ținând seama de caracterul precis și limitativ al acestei dispoziții din Directiva 97/67, nu poate fi reținută o interpretare extensivă a acesteia, care ar avea drept consecință extinderea domeniului de aplicare al directivei la situații pe care nu le acoperă (a se vedea în acest sens Hotărârea Asemple și Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, punctul 32).
- 32 Astfel, s-a statuat că serviciile de virament poștal care constau în efectuarea unor plăți prin intermediul rețelei poștale publice în favoarea unor persoane fizice sau juridice în numele și la cererea altei persoane nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 97/67 (a se vedea Hotărârea Asemple și Asociación Nacional de Empresas de Externalización y Gestión de Envíos y Pequeña Paquetería, C-240/02, EU:C:2004:140, punctul 34).
- 33 Prin urmare, trebuie să se răspundă la prima întrebare că Directiva 97/67 trebuie interpretată în sensul că un serviciu de virament poștal prin care expeditorul, în speță statul, trimite sume de bani unui destinatar, prin intermediul furnizorului însărcinat cu asigurarea serviciului poștal universal, nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive.

Cu privire la a doua întrebare

- 34 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 107 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să acorde unei întreprinderi precum cea în discuție în litigiul principal dreptul exclusiv de a efectua plata pensiilor prin virament poștal.
- 35 Este necesar să se amintească, cu titlu introductiv, că calificarea ca ajutor de stat impune îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor menționate la articolul 107 alineatul (1) TFUE. Astfel, în primul rând, trebuie să fie vorba despre o intervenție a statului sau prin intermediul resurselor de stat. În al doilea rând, această intervenție trebuie să fie susceptibilă să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre. În al treilea rând, ea trebuie să acorde un avantaj beneficiarului. În al patrulea rând, ea trebuie să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența (a se vedea Hotărârea Libert și alții, C-197/11 și C-203/11, EU:C:2013:288, punctul 74, precum și jurisprudența citată).
- 36 Astfel, pentru calificarea ca ajutor de stat, articolul 107 alineatul (1) TFUE implică printre altele existența unui avantaj acordat unei întreprinderi.

- 37 În această privință, trebuie subliniat, în primul rând, pe de o parte, că reprezintă o întreprindere, în sensul aplicării dispozițiilor dreptului Uniunii în materie de concurență, orice entitate care exercită o activitate economică, independent de statutul său juridic și de modul său de finanțare. Pe de altă parte, constituie activitate economică orice activitate care constă în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață determinată (a se vedea Hotărârea Compass-Datenbank, C-138/11, EU:C:2012:449, punctul 35).
- 38 De altfel, s-a statuat că organismele care își dau concursul la gestionarea serviciului public de securitate socială îndeplinesc o funcție cu caracter exclusiv social. Astfel, această activitate este fondată pe principiul solidarității și este lipsită de orice scop lucrativ. Prestațiile plătite sunt prestații legale și independente de cuantumul contribuțiilor (a se vedea în acest sens Hotărârea Poucet și Pistre, C-159/91 și C-160/91, EU:C:1993:63, punctul 18).
- 39 Revine instanței de trimitere sarcina să verifice dacă activitatea de virament poștal exercitată de Balgarski poshti, care permite plata pensiilor în discuție în litigiul principal, contribuie sau nu contribuie la funcționarea serviciului public de securitate socială și, prin urmare, dacă trebuie sau nu trebuie să fie considerată o activitate economică care intră sub incidența articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 40 În acest cadru, trebuie amintit că, pentru a nu fi calificată drept activitate economică, această activitate trebuie, având în vedere natura și obiectul său, precum și normele care i se aplică, să fie în mod indisociabil legată de sistemul național de pensii (a se vedea prin analogie Hotărârea Aéroports de Paris/Comisia, C-82/01 P, EU:C:2002:617, punctul 81). Astfel, în cauza în discuție în litigiul principal, eventualul caracter disociabil al activității de virament poștal trebuie să fie luat în considerare.
- 41 În această privință, reiese printre altele din articolul 50, din articolul 54 alineatul (1) și din articolul 58 din ordonanță că pensiile pentru limită de vârstă acordate în cadrul sistemului de securitate socială de stat figurează printre misiunile Institutului, care, în exercitarea acestei misiuni, apelează la Balgarski poshti doar pentru a asigura plata pensiilor.
- 42 În plus, articolul 50 din ordonanță prevede că plata pensiilor se poate efectua și prin intermediul unităților bancare. Astfel, potrivit datelor furnizate de Institut guvernului bulgar și menționate de acesta din urmă în cadrul procedurii orale, la 1 mai 2015, aproximativ 53 % din numărul total de pensii ar fi plătite prin virament poștal. În consecință, viramentele poștale efectuate de Balgarski poshti nu sunt realmente unicul mijloc prin care se efectuează plata pensiilor.
- 43 Aceste elemente constituie un indiciu care permite să se considere că activitatea de virament poștal prin care sunt plătite pensiile s-ar putea disocia de sistemul național de pensii. Este de competența instanței de trimitere să aprecieze relevanța acestor elemente, în special în raport cu celelalte elemente de fapt și de drept de care dispune.
- 44 În al doilea rând, în ipoteza în care activitatea de virament poștal care permite plata pensiilor în discuție în litigiul principal s-ar putea disocia de serviciul public de securitate socială și ar trebui considerată o activitate economică, se pune problema dacă măsura prin care un stat membru acordă unei întreprinderi dreptul exclusiv de a efectua plata pensiilor prin virament poștal poate constitui un avantaj, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 45 În această privință, trebuie amintit că nu intră sub incidența articolului 107 alineatul (1) TFUE o intervenție a statului considerată a fi o compensație care reprezintă contraprestația unor servicii prestate de întreprinderile beneficiare în executarea obligațiilor de serviciu public, astfel încât aceste întreprinderi nu profită, în realitate, de un avantaj financiar, iar intervenția respectivă nu are ca efect plasarea acestora într-o poziție concurențială mai favorabilă în raport cu întreprinderile concurente (a se vedea Hotărârea Libert și alții, C-197/11 și C-203/11, EU:C:2013:288, punctul 84, precum și Hotărârea Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, punctul 87).

- 46 Cu toate acestea, pentru ca o astfel de compensație, într-un caz concret, să nu fie calificată drept ajutor de stat, trebuie să fie îndeplinite un anumit număr de condiții (Hotărârea Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, punctul 88).
- 47 În primul rând, reiese din cuprinsul punctului 89 din Hotărârea Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) că întreprinderea beneficiară trebuie să fie însărcinată efectiv cu executarea unor obligații de serviciu public și că aceste obligații trebuie să fie definite în mod clar pentru ca o astfel de compensație să nu fie calificată drept ajutor de stat.
- 48 În speță, instanța de trimitere trebuie să examineze dacă Balgarski poshti este însărcinată efectiv cu executarea unor obligații de serviciu public și dacă acestea din urmă rezultă cu claritate din legislația națională în discuție în litigiul principal.
- 49 În al doilea rând, rezultă din cuprinsul punctului 90 din Hotărârea Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) că revine instanței de trimitere sarcina să stabilească dacă parametrii pe baza cărora este calculată compensația sunt stabiliți în prealabil în mod obiectiv și transparent.
- 50 În această privință, se poate arăta că articolul 92 alineatul (2) din ordonanță indică suma de bază în temeiul căreia se calculează compensația pentru obligația de serviciu public.
- 51 De asemenea, revine instanței de trimitere sarcina să verifice dacă, în aplicarea celei de a treia condiții menționate la punctul 92 din Hotărârea Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), compensația depășește ceea ce este necesar pentru a acoperi în întregime sau în parte costurile ocazionate de plata prin virament poștal a pensiilor ținând seama de veniturile aferente, precum și de un beneficiu rezonabil în executarea acestei obligații.
- 52 În cazul în care alegerea întreprinderii însărcinate cu serviciul de interes economic general nu a fost efectuată, precum în cauza principală, în cadrul unei proceduri de achiziții publice, revine de asemenea instanței de trimitere sarcina de a se asigura, în conformitate cu cea de a patra condiție prevăzută la punctul 93 din Hotărârea Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), că nivelul acestei compensații este stabilit pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere mijlocie, bine administrată și echipată, le-ar suporta pentru executarea obligațiilor de serviciu public, ținând seama de veniturile aferente, precum și de un beneficiu rezonabil în executarea acestor obligații.
- 53 În al treilea rând, deși instanța de trimitere subliniază că remunerația primită de Balgarski poshti reprezintă o compensație care nu depășește suma prevăzută la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Decizia SIEG, trebuie precizat totuși că această decizie privește măsurile care constituie ajutoare de stat în sensul articolului 107 TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea Libert și alții, C-197/11 și C-203/11, EU:C:2013:288, punctul 102). Astfel, numai în ipoteza în care criteriile menționate la punctele 47-52 din prezenta hotărâre nu ar fi respectate, iar condițiile de aplicabilitate a articolului 107 alineatul (1) TFUE ar fi îndeplinite, instanța de trimitere ar putea face aplicarea deciziei menționate pentru a determina dacă măsura în discuție în litigiul principal, care poate fi calificată ajutor de stat în sensul articolului 107 TFUE, este compatibilă cu piața internă, conform articolului 106 alineatul (2) TFUE, și poate fi exceptată de la obligația de notificare prealabilă prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE.
- 54 În această privință, trebuie amintit că reiese din articolele 11 și 12 din Decizia SIEG că aceasta abrogă Decizia 2005/842 și intră în vigoare la 31 ianuarie 2012. Astfel cum a arătat Comisia Europeană, articolul 10 din Decizia SIEG prevede că schemele de ajutor aplicate înainte de intrarea în vigoare a respectivei decizii, compatibile cu piața internă și exceptate de la obligația de notificare în temeiul Deciziei 2005/842, își mențin compatibilitatea cu piața internă și rămân exceptate de la obligația de

notificare prealabilă pentru o perioadă suplimentară de doi ani, și anume până la 31 ianuarie 2014. De la această dată, o schemă de ajutor de stat trebuie să respecte condițiile Deciziei SIEG pentru a putea fi exceptată de la obligația de notificare.

- 55 În plus, întrucât, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 23 din prezenta hotărâre, ordonanța a intrat în vigoare în cursul lunii ianuarie 2000, trebuie arătat că, potrivit articolului 2 alineatul (2) din Decizia SIEG, în ipoteza în care un prestator de servicii administrează un serviciu de interes economic general de mai mult de zece ani, această decizie se aplică numai în măsura în care prestatorul amintit a trebuit să efectueze investiții semnificative pentru a-și putea îndeplini obligația privind serviciul de interes economic general, o astfel de apreciere fiind de competența instanței naționale.
- 56 Ținând seama de cele de mai sus, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 107 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că, în ipoteza în care activitatea de virament poștal care permite plata pensiilor constituie o activitate economică, nu intră totuși sub incidența acestei dispoziții acordarea de către un stat membru a dreptului exclusiv de a efectua plata pensiilor prin virament poștal unei întreprinderi precum cea în discuție în litigiul principal, în măsura în care acest serviciu constituie un serviciu de interes economic general a cărui compensație reprezintă contraprestația serviciilor prestate de întreprinderea respectivă în executarea obligațiilor sale de serviciu public.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 57 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

- 1) **Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008, trebuie interpretată în sensul că un serviciu de virament poștal prin care expeditorul, în speță statul, trimite sume de bani unui destinatar, prin intermediul furnizorului însărcinat cu asigurarea serviciului poștal universal, nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive.**
- 2) **Articolul 107 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că, în ipoteza în care activitatea de virament poștal care permite plata pensiilor constituie o activitate economică, nu intră totuși sub incidența acestei dispoziții acordarea de către un stat membru a dreptului exclusiv de a efectua plata pensiilor prin virament poștal unei întreprinderi precum cea în discuție în litigiul principal, în măsura în care acest serviciu constituie un serviciu de interes economic general a cărui compensație reprezintă contraprestația serviciilor prestate de întreprinderea respectivă în executarea obligațiilor sale de serviciu public.**

Semnături